

ปัจจัยทำนายความต้องการการจัดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา

อุทุมพร งามสง่า¹ โชคชัย หมั่นแสงทรัพย์² สุธรรม นันทมงคลชัย² ศุภชัย ปิติกุลตั้ง²

¹ นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาอนามัยครอบครัว คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

² ภาควิชาอนามัยครอบครัว คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและปัจจัยทำนายความต้องการการจัดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 อายุ 12-18 ปี จำนวน 303 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามชนิดเลือกตอบด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 1-31 กรกฎาคม พ.ศ. 2561 วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติไคสแควร์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นต้น ผลการศึกษา พบว่า ความต้องการการจัดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 35.3 ปัจจัยทำนายความต้องการการจัดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ได้แก่ การรับรู้พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ที่สนใจต่อการจัดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ อายุ ความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถร่วมทำนายได้ร้อยละ 48.7 ($R^2=0.487$ $p<0.05$) ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำข้อมูลใช้เป็นแนวทางการจัดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาให้ตรงตามความต้องการของนักเรียนได้มากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ปัจจัยทำนาย/ ความต้องการการจัดบริการอนามัยการเจริญพันธุ์/ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา

Factor Prediction Reproductive Health Service Needs of Secondary School Students in Chachoengsao Province

Uthumporn Ngamsanga¹, Chokchai Munsawaengsub²,
Sutham Nanthamongkolchai², Supachai Pitikulang²

¹ Graduate student in Master of Science (Public Health) major in Family Health, Faculty of Public Health, and Faculty of Graduate Studies, Mahidol University

² Department of Family Health, Faculty of Public Health, Mahidol University

Abstract

The cross-sectional survey research aimed to study the needs and predicting factors of reproductive health service needs of secondary school students in Chachoengsao Province. The samples consisted of 303 secondary school students aged 12-18 years. A stratified random sampling method was applied for the recruitment of participants. Data were collected using a self-administered questionnaire during the period from 1st to 31st July 2018. Data were analyzed by Descriptive statistic, Chi-square test, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and Multiple regression analysis, The study showed that the need for reproductive health services in secondary school was 35.3%. Predicting factors of reproductive health service needs of secondary school students were the perception in the act for prevention and solution of the adolescent pregnancy problem, B.E. 2559, attitude towards reproductive health services, age, reproductive health knowledge and learning achievement which can predict around 48.7%. ($R^2=0.487$ $p<0.05$). The study results can be used as a guideline for the provision of reproductive health services in schools to meet student needs.

Keywords: Factor predicting/ Reproductive Health Services Needs/ Secondary School Students

บทนำ

ในปัจจุบันสถานการณ์และแนวโน้มปัญหาสุขภาพของวัยรุ่น เช่น ปัญหาการตั้งครรภ์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ความเครียด สุขภาพจิต นับวันยิ่งทวีความรุนแรงและมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น^{1,2} โดยสาเหตุหลักของการเสียชีวิตในวัยรุ่นหญิงอายุ 15-19 ปีทั่วโลกเกิดจากภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์และการคลอดบุตร³ และในทุกปีจะมีการทำแท้งที่ไม่ปลอดภัยของวัยรุ่นหญิงอายุ 15-19 ปี เฉลี่ยประมาณ 3 ล้านคน⁴ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม ครอบครัว และเทคโนโลยีส่งผลให้วัยรุ่นและเยาวชนมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสุขภาพ เช่น การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย พฤติกรรมการใช้สารเสพติด การดื่มสุรา การสูบบุหรี่ เป็นต้น ด้วยขนาดและความรุนแรงของปัญหาสุขภาพของวัยรุ่นและเยาวชนที่เกิดขึ้น ทำให้องค์การอนามัยโลกสนับสนุนประเทศสมาชิกโดยส่งเสริมให้มีการดำเนินการที่จะทำให้อายุรุ่นและเยาวชนได้รับข้อมูลข่าวสารและบริการสุขภาพและอนามัยการเจริญพันธุ์ที่มีมาตรฐานและคุณภาพ² ประเทศไทย แม้ว่าจะมีการจัดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์สำหรับวัยรุ่น แต่พบว่าสถานการณ์ปัญหาที่เกิดจากการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง⁵ ซึ่งส่งผลกระทบต่อปัญหา ด้านเศรษฐกิจและสังคมตามมา

ประเทศไทยได้มีการตราพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 เพื่อบูรณาการให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เป็นรูปธรรมมีความเป็นเอกภาพ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 เป็นต้นมา ตามมาตรา 6 กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ได้แก่ 1) จัดให้มีการเรียนการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนหรือนักศึกษา 2) จัดหาและพัฒนาผู้สอนให้สามารถสอนเพศวิถีศึกษาและให้คำปรึกษาในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแก่นักเรียนหรือนักศึกษา 3) จัดให้มีระบบการดูแล ช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครรภ์ให้ได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่อง รวมทั้งจัดให้มีระบบการส่งต่อให้

ได้รับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์และการจัดสวัสดิการสังคมอย่างเหมาะสม⁵

จังหวัดฉะเชิงเทรา มีประชากรวัยรุ่นอายุ 10-19 ปี จำนวน 92,071 คน หรือร้อยละ 13.24 ของประชากรทั้งหมด⁶ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 37,107 คน⁷ ระหว่างปี พ.ศ. 2548-2555^{8,9} สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดฉะเชิงเทราได้เข้าร่วมโครงการก้าวอย่างเข้าใจเพื่อส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาและการป้องกันเอชไอในกลุ่มเยาวชนในสถานศึกษา และมีการดำเนินงานอำเภออนามัยการเจริญพันธุ์ และคลินิกที่เป็นมิตรกับวัยรุ่นและเยาวชน ปี พ.ศ. 2557 มีโรงเรียนที่มีการสอนเรื่องเพศศึกษาหรือพฤติกรรมเสี่ยงในโรงเรียนตามเกณฑ์ ร้อยละ 72.80 จากเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 จังหวัดฉะเชิงเทรายังคงพบปัญหาในด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ของวัยรุ่น แม้ว่าโรงเรียนจะมีการสอนเรื่องเพศศึกษาและมีการจัดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ก็ตาม ภาครัฐได้พยายามกำหนดนโยบายให้สถานศึกษาจัดบริการต่าง ๆ รวมถึงมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 เพื่อป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่นมาระยะหนึ่งแล้ว รวมถึงสถานศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทราก็มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติดังกล่าว แต่ยังไม่พบว่ามีการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการรูปแบบการจัดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการการจัดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยใช้แนวคิดนิเวศวิทยาเชิงสังคม (Social Ecological Model)¹⁰ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาให้ตรงตามความต้องการของนักเรียน และมีความครอบคลุม เพื่อนำไปสู่การเข้าถึงบริการและใช้บริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาได้ตามความต้องการ สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ตรงประเด็นและถูกต้อง โดยจะพิจารณาปัจจัยทั้งด้านระดับบุคคล ระหว่างบุคคล ระดับสถาบัน ระดับชุมชน และระดับนโยบายสาธารณะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการและปัจจัยทำนายความต้องการการจั้ดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional Survey Research)

ประชากร เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2561 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 29 โรงเรียนและมีนักเรียนทั้งหมด จำนวน 23,276 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ทั้งเพศชายและเพศหญิง อายุ 12-18 ปี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ขนาดตัวอย่าง เท่ากับ 274.60 เพื่อป้องกันการคลาดเคลื่อนของข้อมูลในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยจึงเพิ่มขนาดตัวอย่างขึ้นอีก ร้อยละ 10 คำนวณขนาดตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 303 คน

คัดเลือกตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งโรงเรียนออกเป็น 2 ประเภท ประกอบด้วยโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จำนวน 8 โรงเรียน และโรงเรียนนอกเขตอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จำนวน 21 แห่ง ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เลือกโรงเรียนที่จะทำการศึกษา จำนวน 2 แห่ง คำนวณสัดส่วนนักเรียนในแต่ละโรงเรียน โดยการแทนค่าสัดส่วนได้จำนวนประชากรโรงเรียนในเขตอำเภอเมือง จำนวน 157 คน และโรงเรียนนอกเขตอำเภอเมือง จำนวน 146 คน และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีการจับฉลากจากรายชื่อของนักเรียนที่คำนวณได้จำนวนตามสัดส่วนที่จะเก็บข้อมูลในแต่ละชั้นเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมจำนวน 8 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

เป็นข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ประกอบด้วยคำถาม จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา เกรดเฉลี่ย บุคคลที่พ่อกอาศัยด้วย 2)ทัศนคติต่อการจั้ดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ จำนวน 8 ข้อ 3) กิจกรรมส่งเสริมอนามัยการเจริญพันธุ์ในโรงเรียน จำนวน 10 ข้อ 4) การเข้าถึงข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในโรงเรียน จำนวน 8 ข้อ 5) กิจกรรมส่งเสริมอนามัยการเจริญพันธุ์ในชุมชน จำนวน 10 ข้อ 6) การเข้าถึงข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในชุมชน จำนวน 8 ข้อ 7) การรับรู้พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 จำนวน 12 ข้อ และ 8) ความต้องการการจั้ดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษา จำนวน 12 ข้อ ใช้แบบสอบถามที่ดัดแปลงมาจากข้อคำถามของผู้วิจัยอื่นจำนวน 2 ส่วน ได้แก่ แบบสอบถามเรื่องความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ ซึ่งดัดแปลงมาจากข้อคำถามของ วราพร บุญยะธาน¹¹ และมธุรส จิริสิริสุนทร¹² จำนวน 10 ข้อ และแบบสอบถามเรื่องการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ซึ่งดัดแปลงมาจากข้อคำถามของ สลิษา ฉายศรี¹³ พรชเนตต์ บุญคง¹⁴ จำนวน 10 ข้อ

การทดสอบหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Index) เท่ากับ 0.89 และจำแนกรายด้าน พบว่า ความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ เท่ากับ 0.80 ทัศนคติต่อการจั้ดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ เท่ากับ 0.93 การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว เท่ากับ 0.90 กิจกรรมส่งเสริมอนามัยการเจริญพันธุ์ในโรงเรียน เท่ากับ 0.80 การเข้าถึงข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในโรงเรียน เท่ากับ 0.88 กิจกรรมส่งเสริมอนามัยการเจริญพันธุ์ในชุมชน เท่ากับ 1 การเข้าถึงข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในชุมชน เท่ากับ 0.80 การรับรู้พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 เท่ากับ 0.94 ความต้องการการจั้ดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษา มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ 1

นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา จำนวน 30 คน วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

(Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.962 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ ทศนคติต่อการจัดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ เท่ากับ 0.71 การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว เท่ากับ 0.72 กิจกรรมส่งเสริมอนามัยการเจริญพันธุ์ในโรงเรียน เท่ากับ 0.936 การเข้าถึงข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในโรงเรียน เท่ากับ 0.943 กิจกรรมส่งเสริมอนามัยการเจริญพันธุ์ในชุมชน เท่ากับ 0.936 การเข้าถึงข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในชุมชน เท่ากับ 0.962 การรับรู้พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 เท่ากับ 0.916 ความต้องการการจัดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษา เท่ากับ 0.968 โดยความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์หาความเชื่อมั่นโดยวิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) เท่ากับ 0.70

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์ด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุดและ ค่าต่ำสุด วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ด้วยสถิติการทดสอบไคสแควร์ สถิติต่าสัมพันธ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและวิเคราะห์ปัจจัยทำนายความต้องการการจัดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ข้อพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

โครงการวิจัยได้รับการพิจารณาและอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ตามเอกสารการรับรองที่ MUPH 2018-099 เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2561

ผลการวิจัย

ลักษณะของปัจจัยระดับบุคคล ปัจจัยระหว่างบุคคล ปัจจัยระดับสถาบัน ปัจจัยระดับชุมชน และปัจจัยระดับนโยบายสาธารณะ

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นเพศหญิง ร้อยละ 50.5 และเพศชายร้อยละ 49.5 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 15-18 ปี ร้อยละ 63.7 อายุระหว่าง 12-14 ปี ร้อยละ 36.3 โดยมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 15.24 ปี บุคคลที่อาศัยด้วย เป็นบิดามารดามากที่สุดร้อยละ 63.0

รองลงมาเป็นมารดาร้อยละ 15.8 บิดาร้อยละ 5.3 และอื่น ๆ ได้แก่ ปู่ย่า ตายาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ย 3.01-4.00 ร้อยละ 55.1

ด้านความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์พบว่า มีความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ในระดับต่ำ ร้อยละ 63.7 ระดับปานกลาง ร้อยละ 28.4 และระดับสูง ร้อยละ 7.9 ด้านทัศนคติต่อการจัดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ พบว่า ทัศนคติต่อการจัดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์เชิงลบ ร้อยละ 73.9 ทัศนคติต่อการจัดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์เชิงบวก ร้อยละ 26.1 ด้านการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว พบว่า มีการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวอยู่ในระดับน้อยร้อยละ 47.9 ระดับปานกลาง ร้อยละ 45.2 และระดับมาก ร้อยละ 6.9 การรับรู้กิจกรรมส่งเสริมอนามัยการเจริญพันธุ์ในโรงเรียน พบว่า มีการรับรู้กิจกรรมส่งเสริมอนามัยการเจริญพันธุ์ในโรงเรียนอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 53.2 ระดับปานกลาง ร้อยละ 35.6 และระดับสูง ร้อยละ 11.2 การเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ในโรงเรียน พบว่า มีการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ในโรงเรียนอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 43.2 ระดับปานกลาง ร้อยละ 38.6 และระดับสูง ร้อยละ 18.2 การรับรู้กิจกรรมส่งเสริมอนามัยการเจริญพันธุ์ในชุมชน พบว่า มีการรับรู้กิจกรรมส่งเสริมอนามัยการเจริญพันธุ์ในชุมชนอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 68.3 ระดับปานกลาง ร้อยละ 24.4 และระดับสูง ร้อยละ 7.3 การเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ในชุมชน พบว่า มีการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ในชุมชนอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 44.2 ระดับปานกลาง ร้อยละ 36.0 และระดับสูง ร้อยละ 19.8 การรับรู้พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 มีการรับรู้พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 52.8 ระดับต่ำ ร้อยละ 26.4 และระดับสูง ร้อยละ 20.8

ความต้องการการจัดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา

ความต้องการการจัดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 47.5 รองลงมาเป็น

ระดับสูง ร้อยละ 35.3 และระดับต่ำร้อยละ 17.2 (ตารางที่ 1) โดยมีความต้องการการบริการด้านการจัดการเรียนการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 47.5 รองลงมาเป็นระดับสูงร้อยละ 37.0 และระดับต่ำ ร้อยละ 15.5 ด้านการจัดหาและพัฒนาผู้สอนให้สามารถสอนเพศศึกษาและการให้คำปรึกษาในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครรภ์ระดับปานกลาง ร้อยละ 42.9

ระดับสูง ร้อยละ 40.3 และระดับต่ำ ร้อยละ 16.8 ตามลำดับ ด้านระบบการดูแล ช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียนซึ่งตั้งครรภ์ให้ได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่อง และระบบการส่งต่อให้ได้รับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์และการจัดสวัสดิการสังคมอย่างเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 42.9 ระดับสูง ร้อยละ 42.6 และระดับต่ำ ร้อยละ 14.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จำแนกตามความต้องการการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษา (n=303)

ความต้องการการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความต้องการการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษา		
ระดับต่ำ (12-35 คะแนน)	52	17.2
ระดับปานกลาง (36-47 คะแนน)	144	47.5
ระดับสูง (48-60 คะแนน)	107	35.3
Mean = 43.56, SD =9.83, Min = 15.00, Max = 60.00		

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยระดับบุคคล ปัจจัยระหว่างบุคคล ปัจจัยระดับสถาบัน ปัจจัยระดับชุมชน และปัจจัยระดับนโยบายสาธารณะกับความต้องการการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า เพศ ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความต้องการการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value <0.05) สำหรับบุคคลที่พักอาศัยด้วย ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

เมื่อวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ทัศนคติต่อการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว กิจกรรมส่งเสริมอนามัยการเจริญพันธุ์ในโรงเรียน การเข้าถึงข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในโรงเรียน กิจกรรมส่งเสริมอนามัยการเจริญพันธุ์ในชุมชน การเข้าถึงข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในชุมชน และการรับรู้พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 มีความสัมพันธ์กับความต้องการการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา (n=303)

ปัจจัย	Pearson's Correlation (r)	p
ปัจจัยระดับบุคคล		
อายุ	0.263	<0.001
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	0.195	<0.001
ความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์	0.265	<0.001
ทัศนคติต่อการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์	0.411	<0.001
ปัจจัยระหว่างบุคคล		
การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว	0.227	<0.001
ปัจจัยระดับสถาบัน		
กิจกรรมส่งเสริมอนามัยการเจริญพันธุ์ในโรงเรียน	0.209	<0.001
การเข้าถึงข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในโรงเรียน	0.235	<0.001
ปัจจัยระดับชุมชน		
กิจกรรมส่งเสริมอนามัยการเจริญพันธุ์ในชุมชน	0.155	0.007
การเข้าถึงข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในชุมชน	0.286	<0.001
ปัจจัยระดับนโยบายสาธารณะ		
การรับรู้พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559	0.614	<0.001

ปัจจัยทำนายความต้องการการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา

การวิเคราะห์ปัจจัยทำนายความต้องการการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้แก่ ปัจจัยระดับบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ ทัศนคติต่อการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ ปัจจัยระหว่างบุคคล ได้แก่ บุคคลที่พกอาศัยด้วย การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ปัจจัยระดับสถาบัน ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมอนามัยการเจริญพันธุ์ในโรงเรียน การเข้าถึงข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในโรงเรียน ปัจจัยระดับชุมชน ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมอนามัยการเจริญพันธุ์ในชุมชน การเข้าถึงข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในชุมชน และปัจจัยระดับนโยบายสาธารณะ ได้แก่ การรับรู้

พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) พบว่ามีตัวแปร จำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่ การรับรู้พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ทัศนคติต่อการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ อายุ ความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถร่วมทำนายความต้องการการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาได้ร้อยละ 48.7 โดยเรียงลำดับค่า Beta ได้แก่ การรับรู้พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 (Beta=0.519) ทัศนคติต่อการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ (Beta=0.192) อายุ (Beta=0.162) ความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ (Beta=0.111) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Beta=0.090) (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนระหว่างตัวแปรที่ทำนายความต้องการการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา (n=303)

ตัวแปร	B	Beta	R ²	Adjusted R ²	t	p
การรับรู้พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559	0.545	0.519	0.377	0.375	11.789	<0.001
ทัศนคติต่อการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์	0.529	0.192	0.434	0.430	4.248	<0.001
อายุ	0.867	0.162	0.467	0.462	3.717	<0.001
ความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์	0.554	0.111	0.479	0.472	2.484	0.014
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	1.449	0.090	0.487	0.478	2.118	0.035
Constant = -13.234						
R ² =0.48						

สรุปและอภิปรายผล

ความต้องการการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จากการศึกษาพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษามีความต้องการการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 47.5 อธิบายได้ว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาอยู่ในช่วงอายุของวัยรุ่นเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมนจึงอาจทำให้เกิดอารมณ์และความต้องการทางเพศ รวมถึงนักเรียนระดับมัธยมศึกษาได้มีการเรียนรู้เนื้อหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอนามัยการเจริญพันธุ์มีการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็น และประสบการณ์ในชั้นเรียนหรือในกลุ่มเพื่อนที่มากขึ้นกว่าช่วงวัยเด็ก แม้ว่าโรงเรียนจะมีการให้บริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้น เช่น การเรียนการสอนเพศศึกษา การจัดให้มีครูแนะแนวสำหรับไว้ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน การจัดกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการตั้งครรภ์สำหรับนักเรียน แต่ยังคงไม่มีความครอบคลุมและตรงตามความต้องการของนักเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ Atuyambe., et al¹⁵ พบว่า วัยรุ่นมีความต้องการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์หลากหลาย เช่น ต้องการถุงยางอนามัย ต้องการการให้คำปรึกษาสำหรับวัยรุ่น ศูนย์แพทย์สำหรับวัยรุ่นและบริการหลังการทำแท้ง สำหรับวัยรุ่นเพศชายต้องการถุงยางอนามัยในสถานที่สามารถเข้าถึงและไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ต้องการการให้คำปรึกษาของเยาวชน วัยรุ่น

ชายและหญิงระบุว่ามีความต้องการบริการหลังการทำแท้งในระดับมาก ซึ่งบริการที่มีอยู่ไม่รองรับกับวัยรุ่น และวัยรุ่นบางกลุ่มที่เป็นนักเรียนระบุว่าเพื่อนร่วมโรงเรียนและนอกโรงเรียนของพวกเขายังมีการยุติการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ด้วยวิธีการไม่ปลอดภัยและอันตรายแม้จะทราบถึงผลที่เกี่ยวข้องตามมา รวมถึงการเสียชีวิต และการศึกษาของ Bam., et al¹⁶ พบว่า วัยรุ่นต้องการบริการสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ ร้อยละ 15.0 และการศึกษาของ Cherie., et al¹⁷ พบว่า เยาวชนต้องการบริการสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์อย่างน้อยหนึ่งองค์ประกอบ ได้แก่ ข้อมูลด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ การให้คำปรึกษา การวินิจฉัยและรักษาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การคุมกำเนิดบริการให้การปรึกษาและตรวจเลือดเพื่อหาการติดเชื้อเอชไอวีโดยสมัครใจ (Voluntary Counseling and Testing : VCT) การทำแท้ง ร้อยละ 76.3

ปัจจัยทำนายความต้องการการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จากการศึกษาพบว่ามีตัวแปร จำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่ การรับรู้พระราชบัญญัติการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ทัศนคติต่อการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ อายุ ความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถร่วมทำนายความต้องการการบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโดยสามารถอธิบายดังนี้

1) การรับรู้พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 เป็นปัจจัยทำนายความต้องการการให้บริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาได้ดีที่สุด อธิบายได้ว่า เมื่อนักเรียนมีการรับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 จะช่วยให้นักเรียนทราบถึงสิทธิของวัยรุ่นที่สามารถรับบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในรูปแบบต่าง ๆ ตามที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้ การได้รับความรู้การรักษาความลับและความเป็นส่วนตัวเมื่อไปขอใช้บริการ ซึ่งอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งข้อมูลที่ทำให้นักเรียนเกิดการรับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติมากที่สุด และนำไปสู่ความต้องการการให้บริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่เพิ่มขึ้น

2) ทักษะคิดต่อการให้บริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ อธิบายได้ว่าหากนักเรียนมีทัศนคติเชิงบวกต่อการให้บริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ รูปแบบการให้บริการ สถานที่ให้บริการ และผู้ให้บริการ เช่น ความรู้เรื่องเพศวิถีศึกษาจะช่วยทำให้นักเรียนสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงทางเพศที่จะเกิดขึ้น เมื่อนักเรียนใช้บริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์เป็นเรื่องที่ไม่อายและ ผู้ให้บริการจะรักษาความลับและความเป็นส่วนตัวให้นักเรียน เป็นต้น ซึ่งทัศนคติต่อการให้บริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์จะส่งผลต่อความต้องการการให้บริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาที่เพิ่มขึ้น ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ Abajobir., et al¹⁸ พบว่าการรับรู้เชิงลบเกี่ยวกับความสำคัญของอนามัยการเจริญพันธุ์สำหรับวัยรุ่นไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้บริการที่เป็นมิตรกับเยาวชน

3) อายุ เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สามารถร่วมทำนายความต้องการการให้บริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อธิบายได้ว่า เมื่อนักเรียนมีอายุที่มากขึ้นจะมีความต้องการการให้บริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์สถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่เพิ่มขึ้น ซึ่งนักเรียนระดับมัธยมศึกษาอยู่ในช่วงอายุของวัยรุ่นเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลง

ของฮอร์โมนทำให้เกิดอารมณ์และความต้องการทางเพศ อายุจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญนำไปสู่ความต้องการการให้บริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ Cherie., et al¹⁷ พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับความต้องการบริการด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์โดยเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 20-24 ปี มีแนวโน้มที่จะมีความต้องการบริการด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์มากกว่าเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15-19 ปี ร้อยละ 80 และการศึกษาของ Abajobir., et al¹⁸ พบว่า วัยรุ่นที่มีอายุ 15-19 ปี มีแนวโน้มใช้บริการมากกว่าวัยรุ่นอายุ 10-14 ปี เป็น 2 เท่า และการศึกษาของ Lejibo.,¹⁹ พบว่า วัยรุ่นหญิงที่มีอายุระหว่าง 15-19 ปี มีแนวโน้มในการใช้บริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์มากกว่าวัยรุ่นหญิงที่มีอายุ 10-14 ปี เป็น 3 เท่า

4) ความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ เป็นปัจจัยที่สามารถร่วมทำนายความต้องการการให้บริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อธิบายได้ว่า นักเรียนที่มีระดับความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ที่สูงจะมีความต้องการการให้บริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่เพิ่มขึ้น ซึ่งถ้านักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ที่ถูกต้อง เช่น การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง วิธีการคุมกำเนิดและการป้องกันการตั้งครรภ์ที่ถูกต้อง การทำแท้งที่ปลอดภัย การดูแลความผิดปกติที่เกิดขึ้นกับอวัยวะเพศ เป็นต้น ซึ่งการมีความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์อยู่ในระดับที่ดี จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญมีผลต่อความต้องการการให้บริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาที่เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ Cherie N et al¹⁷ พบว่า ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์มีความสัมพันธ์กับต้องการบริการด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ โดยเยาวชนที่มีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์อยู่ในระดับดี จะมีความต้องการบริการด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์สูงกว่าผู้ที่มีความรู้ด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ในระดับน้อย ร้อยละ 60 และการศึกษาของ BAM Kiran, et al¹⁶ พบว่า ความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ของวัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับการใช้บริการ ($p < 0.05$)

5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นปัจจัยสามารถร่วมทำนายความต้องการการจั้ดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อธิบายได้ว่า นักเรียนที่มีระดับค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่สูงขึ้นจะมีความต้องการการจั้ดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่เพิ่มขึ้น ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา หรือระดับคะแนนเฉลี่ย เป็นเกณฑ์ที่สามารถบ่งบอกถึงการรับรู้ ความเข้าใจ ทางการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีระดับผลคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับที่สูง จึงกล่าวได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเป็นปัจจัยที่มีสำคัญต่อการเพิ่มความต้องการการจั้ดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในสถานศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1. หน่วยงานของรัฐในระดับจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาและด้านสาธารณสุขควรมีการรณรงค์ขับเคลื่อนพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน พ.ศ. 2559 และควรมีการจัดทำแผนดำเนินงานด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ร่วมกัน โดยเน้นการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ให้เหมาะสมตามช่วงวัยของนักเรียน และส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกต่อการจั้ดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ให้กับนักเรียนในสถานศึกษา

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาควรสนับสนุนให้โรงเรียนในสังกัดมีการจั้ดบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ โดยเน้นการจัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียนซึ่งตั้งครรภ์ให้ได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่อง และระบบการส่งต่อให้ได้รับการอนามัยการเจริญพันธุ์และการจั้ดสวัสดิการสังคมอย่างเหมาะสมอย่างเป็นรูปธรรม โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูหรืออาจารย์ในโรงเรียนสามารถเป็นแหล่งข้อมูลที่ทำให้นักเรียนเกิดการรับรู้ต่อพระราชบัญญัติที่เพิ่มมากขึ้น

3. โรงเรียนควรส่งเสริมการสร้างทัศนคติเชิงบวกเกี่ยวกับบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ให้แก่ นักเรียน

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านสาธารณสุขควรจัดโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการให้ความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์แก่นักเรียนในโรงเรียนให้มีความเหมาะสมตามช่วงวัย

เอกสารอ้างอิง

1. กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. คู่มืออำเภอนามัยการเจริญพันธุ์ฉบับบูรณาการ. นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย; 2559.
2. กระทรวงสาธารณสุข. มาตรฐานบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชน(ฉบับบูรณาการ)และแบบประเมินตนเอง. นนทบุรี: กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ (UNFPA); 2557.
3. World Health Organization. Adolescents: health risks and solutions [internet]. 2017 [cited 2017 Jun 3]. Available from: <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs345/en/>
4. World Health Organization. Adolescent pregnancy [internet]. 2014 [cited 2017 Jun 2]. Available from: <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs364/en/>
5. พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 [อินเทอร์เน็ต]. 2559 [เข้าถึงเมื่อ 2 มิถุนายน 2560]. เข้าถึงได้จาก: http://rh.anamai.moph.go.th/download/all_file/index/พระราชบัญญัติ1_3.pdf
6. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา. รายงานประจำปีสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา [อินเทอร์เน็ต]. 2558 [เข้าถึงเมื่อ 2 มิถุนายน 2560]. เข้าถึงได้จาก: http://www.cco.moph.go.th/cco24/annual_report2558.pdf
7. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดฉะเชิงเทรา. ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษา. 2560 [เข้าถึงเมื่อ 15 ธันวาคม 2560]. เข้าถึงได้จาก: http://www.cpeo.go.th/data_10716
8. ฐานข้อมูลโครงการก้าวอย่างอง่างเข้าใจ.สถานศึกษาพร้อมโครงการ. 2560 [เข้าถึงเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2561]. เข้าถึงได้จาก :<http://www.teenpath.net/net work/School.asp?Format=2>
9. ฐานข้อมูลโครงการก้าวอย่างอง่างเข้าใจ. 2560 [เข้าถึงเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2561]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.teenpath.net/network/Intro.asp>
10. McLeroy K, Bibeau D, Steckler A, Glanz, K. An ecological perspective on health promotion program. Health Education Quarterly 1988:351-77.

11. วราพร บุญยะธาน. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตั้งครรภ์ของสตรีวัยรุ่นครั้งแรกที่มาฝากครรภ์ในโรงพยาบาล [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล; 2550.
12. มธุรส จิรสิริสุนทร. ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพทางเพศของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2554.
13. ถิษา ฉายศรี. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล; 2553.
14. พรชนนต์ บุญคง. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงระดับอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล; 2554.
15. Atuyambe LM, Kibira SP, Bukonya J, Muhumuza C, Apolot RR, Mulogo E. Understanding sexual and reproductive health needs of adolescents: evidence from a formative evaluation in Wakiso district, Uganda. *Reproductive health* 2015;1:35.
16. Bam K, Haseen F, Newman MS, ChaudharyAH, Thapa R, Bhuyia I, et al. Perceived sexual and reproductive health needs and service utilization among higher secondary school students in urban Nepal. *American Journal of Public Health Research* 2015;2:36-45.
17. Cherie N, Tura G, Aderajew NT. Reproductive health needs and service utilization among youths in West Badewacho Woreda, Hadiya Zone, South Ethiopia. *Journal of Public Health and Epidemiology* 2015;4:145-53.
18. Abajobir AA, Seme A. Reproductive health knowledge and services utilization among rural adolescents in east Gojjam zone, Ethiopia: a community-based cross-sectional study. *BMC health services research* 2014;1:138-48.
19. Lejibo TT, Assegid S, Beshir M, Handiso TB. Reproductive health service utilization and associated factors among female adolescents in Kachabirra district, South Ethiopia: A community based cross sectional study. *Pediatric and Adolescent Medicine* 2017;4:67-76.